

شفاف سازی کنش بین اندیشه(ذهن) و اثر(عین) در معماری دوره ساسانیان

دکتر نسیم اشرفی*، دکتر محمد نقی زاده**

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۳/۰۴/۲۱ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۴/۰۳/۰۴

چکیده

در حرکت اندیشه به اثر (آفرینش) و بالعکس از اثر به اندیشه (شناخت)، چرخه‌ای ایجاد می‌شود که تمدن ظهور می‌کند. در طول تاریخ ایران، اندیشه دینی – اسطوره‌ای به عنوان اندیشه کل با راهبری سایر اندیشه‌ها یعنی اندیشه فلسفی، عرفانی و سیاسی، خلق صورت‌های یک تمدن را سبب می‌شده است. پژوهش حاضر سعی بر این دارد با تکیه بر رویکرد تحلیلی – توصیفی دوره ساسانیان، روح زمان دوره را بر اساس کنش بین اندیشه‌های مذکور مشخص نماید و نقش هر اندیشه را در صورت دهی به معماری نظم‌گرا و قطب محور مورد تبیین قرار دهد به طوری که روح زمان در جامعه ساسانی را احیاء تفکر ایران شهبهری و صورت تاریخی آن را بازگشت به هویت ایرانی بیان کرده و آنچه که بیش از هر چیز از اهمیت بالایی در این دوره برخوردار است تقدم اندیشه بر اثر است که منجر به خلق نوآوری معماری گشته است.

واژه‌های کلیدی

اندیشه دینی، اندیشه فلسفی، اندیشه عرفانی، اندیشه سیاسی، اثر معماری، دوره ساسانیان

* استادیار، گروه هنر و معماری، واحد پردیس، دانشگاه آزاد اسلامی، پردیس، ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: Nasim_aiandehnegar@yahoo.com

** استادیار، گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Email: Dr_mnaghizadeh@yahoo.com